

Záhřebské sdružení postižených pracovníků

Maria Topič, předsedkyně UIR Záhřeb, Chorvatsko

Záhřebské sdružení postižených pracovníků bylo založeno před mnoha lety, v roce 1966, s cílem chránit a zlepšovat sociální, ekonomickou a právní situaci postižených osob pomocí jejich aktivit. Sdružení je nevládní, nepolitické, nefrakční/nestranické a sdružuje postižené pracovníky ze Města Záhřebu.

Sdružení shromažďuje cca 10.000 aktivních členů, což je malý počet při uvážení toho, že v republice Chorvatsko je registrováno 10% postižených osob a že tento počet zahrnuje/obsahuje postižené pracovníky.

Práci Sdružení řídí Řídicí výbor a Kontrolní výbor. Práce je velmi různorodá a záleží na aktivitě členů, finančních zdrojích a intelektuální organizaci. Sdružení se primárně stará o své členy a pomáhá jim zlepšovat zdraví, psychofyzický, sociální a materiální stav. Každý rok Sdružení organizuje výhodné dovolené pro své členy a jejich rodiny a rovněž rehabilitaci a rekreaci v lázních. Rovněž pomáhá s nákupem léků a ortopedických pomůcek (vozičky s elektromotorem). Během roku Sdružení poskytuje bezplatně právní poradenství pro své členy a pravidelnou kontrolu cukru v krvi a krevního tlaku. Několikrát v roce Sdružení organizuje domácí a zahraniční exkurze/zájezdy.

Sdružení chce varovat úřady, že postižené osoby jsou stále více a více ohroženy pokud jde o zdraví, právně, sociálně a materiálně. To rovněž zahrnuje postižené pracovníky. To je také důvodem pro pořádání různých setkání/shromáždění (kulaté stoly, konference, atd.). Tímto způsobem se snažíme ovlivňovat naši legislativu, aby změnila současný chudý/ubohý stav všech postižených osob.

V rámci Sdružení existuje Klub postižených pracovníků, který poskytuje pro své členy možnost vzájemného uvedení/představení a socializace prostřednictvím různých přednášek a shromáždění ve čtyřech sekcích (Léčivé byliny, Sportovní sekce, Informační sekce, Turistická sekce). Během roku si Sdružení vyměňuje zkušenosti a má dobrou spolupráci s příslušnými sdruženími v celé Republice Chorvatsko, jakož i s místními úřady/orgány, tj. s našimi městskými úřady Města Záhřeb. Sdružení má rovněž dobrou a kvalitní spolupráci s ORFEUS-em Praha, Česká republika již přes 10 let. Tato spolupráce měla za výsledek naše vystoupení v Evropské Unii. Abychom byli přesní, z iniciativy Ing. Jozefa Slobodníka, výkonného ředitele ORFEUS, se naše Sdružení stalo partnerem České republiky, Španělska a Itálie v dohodě o nadnárodní spolupráci NOVA PEI. Díky tomuto TCA se Záhřebské sdružení postižených pracovníků stalo pořadatelem 2. Nadnárodní konference a Město Záhřeb je jejím hostitelem. Úloha našeho Sdružení jako partnera v projektu NOVA PEI je prezentovat turistiku jako integrační nástroj pro postižené osoby v Republice Chorvatsko. Tím si naše Sdružení našlo dva partnery (Nemocnice speciální zdravotní rehabilitace Varaždinske Toplice a URIHO), s nimiž spolupracuje ve dvou různých projektech. Naším přáním je spolupracovat na takových projektech co možná nejvíce. Jedním z projektů je poskytování možností pro vzdělávání a zdokonalování v profesi pro sebepodpůrnou práci. Druhým projektem je poskytování možností pro zaměstnávání v turistice a možností pro zdravotně-rekreační dovolené. Tímto způsobem chceme pomáhat co nejvíce postiženým osobám.

Děkuji za šlechtnost našich přátel – dnešních partnerů a bez ohledu na skutečnost, že Chorvatsko není zatím přijato do Evropské Unie, Záhřebské sdružení postižených pracovníků je přijímáno jako rovnocenný partner v TCA NOVA PEI. Chceme být vzorem veřejnosti a vládě jak dosahovat lepších a kvalitnějších výsledků společnou prací všech partnerů na vlastních projektech.

Přejeme vám všem mnohem více setkání jako je toto, kde si můžeme vyměňovat mnoho různých zkušeností, rezultujících do lepší práce.

Může se město Záhřeb stát žádanou turistickou destinací pro osoby s postižením?

Zvonimir Šostar M.D. , Marinka Bakula-Andelič M.D., Městský úřad pro zdravotní péči, práci, sociální prosperitu a domácí válečné veterány, Záhřeb, Chorvatsko

Ve spolupráci s experty z různých oborů činnosti pro postižené a s uvážením údajů o počtu a důležitých charakteristikách postižených osob v oblasti Města Záhřebu a výsledků hodnotící studie o současném počtu postižených osob, Městský úřad pro zdravotní péči, práci, sociální prosperitu a domácí válečné veterány vytvořil strategický program akcí pro postižené na období několika let, jmenovitě *Záhřebskou strategii politiky pro osoby s postižením na období 2003-2006*. Je to program pro ucelený systém péče o postižené v oblasti města Záhřebska, bez ohledu na druh a čas a okolnosti, za nichž do postižení upadli.

Úřad je koordinátorem realizace opatření a aktivit v rámci Záhřebské strategie, a návrh nové Záhřebské strategie na období 2007-2010 je v přípravě; jeho struktura a obsah bude dán do souladu/sladěn s budoucí Konvencí SN o ochraně práv osob s postižením.

Během uplynulého období došlo ve Městě Záhřeb k významnému průlomů ve sblížení Města se všemi oblastmi života a práce jeho občanů s postižením. Ačkoliv oblasti činnosti Strategie se výslovně nevztahují na potřeby a aktivity turizmu, na většinu z realizovaných opatření lze více či méně nahlížet v rámci funkce zdokonalování/vylepšování turistické nabídky Města vůči postiženým osobám, kteří zde žijí či to chtějí znát jako uživatelé turistických atrakcí.

Zvláště zdůrazňujeme tato opatření a aktivity:

Jako součást zvážení současné situace a přípravy Strategie byl vypracován Průvodce Městem Záhřeb pro osoby s postižením. Tento průvodce obsahuje důležité informace o právních a jiných možnostech, které jsou k dispozici postiženým, ale tyto často nevědí jak, kdy a kde je mohou využívat.

Zvláště hodnotnou/cennou částí této publikace je seznam veřejných budov a oblastí/míst co do jejich dostupnosti postiženým osobám. Každá dostupnost, následující po jménu a adrese toho kterého zařízení je výsledkem praktického ověření a práce v terénu. Průvodce také ukazuje nedostupnost mnoha důležitých institucí pro osoby s postižením. Nepříznivá zpráva o současné situaci vyústila v přijetí priorit při úpravách budov. Určitý počet vyhotovení tohoto Průvodce byl vytištěn ve slepeckém písmu Braille.

Při analýze dostupnosti turistických zařízení ve Městě převládá skupina nedostupných zařízení, ale je povzbudivé, že všechny nové budovy už uznávají potřeby postižených a zacházejí s nimi jako s uživateli.

Příprava nového, obsáhlejšího Průvodce, který pravděpodobně nabídne lepší pohled a dokonalé zhodnocení veřejných budov a prostorů je v běhu.

Rekonstrukce všech budov zdravotní péče a institucí sociální prosperity, vlastněných městem byla dokončena a podle kapacit byly a jsou adaptovány/upravovány budovy kulturních, vzdělávacích a dalších institucí. Silnice/cesty jsou trvale upravovány a architektonické překážky odstraňovány.

Aktivity při odstraňování architektonických překážek se odrážejí v revizi stavebních dokumentů a v rekonstrukci silnic/cest. Ve všech nově postavených veřejných budovách jsou realizována řešení v souladu s rámcem odkazů na stávající legislativu pro prostorové normy,

městské plánování a technické podmínky a normy k zamezení/překazení architektonických městských překážek.

Od roku 1988 se průběžně realizují akce na snižování chodníkových obrubníků na křižovatkách Města podél cyklostezek.

Zavádění zvukových signálů pro křižovatky se semaforey/světelnou signalizací se provádí ve spolupráci s organizacemi pro nevidomé osoby.

V rámci programu zavádění zvukových signálů pro semaforey/světelnou signalizaci v oblasti Města bylo několik tuctů křižovatek vybaveno zvukovými signály. Signální zařízení umožňují nevidomým osobám snadno získat informaci o velikosti/rozměru a konfiguraci/uspořádání křižovatek.

Budování dotekových povrchů

Zastávky veřejné dopravy a křižovatky musí být vybaveny dotekovými povrchy tak, aby umožnily nevidomým osobám rychle a snadno najít místo k nástupu do tramvaje či místo přechodu pro pěší. Několik stávajících dotekových povrchů ve Městě nesplňuje potřeby.

V rámci akce Evropského týdne mobility byl dán do provozu dotekový povrch mezi ulicí Draškovičeva, kde sídlí ředitelství Záhřebského sdružení nevidomých a tramvajovými zastávkami v Branimirově ulici. Tato dráha byla darem a po určité době sledování/pozorování její funkčnosti a kvality bude provedeno rozhodnutí o vybavení dalších povrchů, důležitých pro mobilitu nevidomých osob.

Dostupnost sportů a rekreačních zařízení a oblastí osobám s postižením

- V souladu s potřebami rekreace a kvalitního volného času pro postižené bylo otevřeno Sportovní a rekreační centrum Granešina, které je plně dostupné postiženým osobám a k dispozici rovněž každému. Často jsou pořádány turnaje, soutěže a sociální akce pro postižené osoby, zejména pro domácí válečné veterány.
- V přírodním parku Medvednica byla otevřena stezka Blizninec Forest Path (Lesní stezka Blizninec), která je plně dostupná postiženým osobám. Jelikož je to jedinečná oblast v Evropě, stává se stále více a více turistickou atrakcí Města.
- Otevřen byl plavecký areál pro postižené osoby ve Sportovním a rekreačním středisku Jarun na ostrově Trešnjevka. Celý ostrov byl zcela upraven pro postižené osoby a vybudováno bylo hřiště pro děti s vývojovými obtížemi, vybavené speciálními zařízeními/přístroji se všemi příslušnými certifikáty. Tato zařízení jsou namontována na antitraumatické povrchy. Během léta jsou pořádány kurzy plavání pro postižené a členy jejich rodin, jakož i kulturní a společenské a pedagogické akce.
- V současné době se v Dotrščině staví/buduje Středisko pro výcvik a mobilitu vodících psů, které je v trojím vlastnictví státu, Města Záhřebu a Chorvatského sdružení vodících psů a mobility. Toto Středisko plánuje uskutečnění/realizaci vzdělávacích programů a jiných forem spolupráce se zeměmi širšího regionu.

Doprava pro osoby s postižením

Veřejná městská doprava je oblastí trvalých investic. V současné době je v provozu 168 nízkopodlažních autobusů (70 kloubových) a do provozu bylo uvedeno jen něco málo přes polovinu nízkopodlažních tramvají z celkového počtu 70, které se plánují uvést do provozu do konce roku 2007.

Město Záhřeb a společnost veřejné dopravy Zagrebački električni tramvaj provádějí dopravu postižených osob (na vozíčcích) v oblasti Městě Záhřebu již asi jedno desetiletí.

Doprava je organizována osmi specializovanými dodávkovými auty, která mohou uvést současně pět osob. Doprava je prováděna denně, s předchozím oznámením telefonem jeden den předem. Dnes už druhým rokem se provádí speciální doprava dětí s více postiženími, které pravidelně navštěvují mateřské školky a základní školy. Za tímto účelem bylo zakoupeno pět speciálně vybavených a zařízených vozidel, která berou děti z domovů do vzdělávací instituce a zpět každý den.

Město Záhřeb spolufinancuje bezplatnou městskou dopravu pro cca šest tisíc osob s postižením.

Kulturní a jiné atrakce Města Záhřeb

Město Záhřeb se zúčastňuje mezinárodní výměny vědeckých, kulturních a praktických aktivit prostřednictvím svých institucí a organizací občanské společnosti. Některé z aktivit našich organizací postižených osob, s podporou oficiálních institucí a kompetentních úřadů města se staly symboly Města. Festival rovných příležitostí se stal akcí/událostí evropského charakteru s narůstajícím počtem účastníků. Během tohoto Festivalu, na otevřené scéně v centru Záhřebu, předvádějí osoby s různými postiženími své umělecké a tvůrčí potenciály, socializují se a vyměňují zkušenosti.

Kulturní instituce, jako např. Záhřebské městské muzeum a řada divadel upravily/adaptovaly svou nabídku vůči postiženým, nebo je zahrnují do svých tvůrčích procesů na pravidelném základě.

Již několik let je mezi sdruženími tradicí připravovat akci Dny sdružení, která se koná každé jaro a představuje veletrh tvůrčího potenciálu, a neexistují žádné překážky proč nezahrnout podobné organizace ze zahraničí.

Všechna naše sdružení jsou zapojena do organizace evropského či širšího rozsahu, a v rámci této spolupráce probíhá intenzivní turistická činnost.

Zejména se sluší zmínit spolupráci mezi Záhřebským sdružením invalidů práce a organizací ORFEUS z Prahy, která se stala určitým druhem spolupráce mezi městy Záhřebem a Prahou. Tato spolupráce vyústila v tento evropský projekt a je pravděpodobné, že tato setkání povedou k řadě projektů pro naše účastnické země.

Naše země je bohatá na přírodní zdroje, které mohou tuto spolupráci ještě dále zvýšit a posílit. Jadranské moře, se všemi svými malebnými městy může být rovněž oblastí rozvoje turistiky pro postižené. Město Záhřeb vlastní několik letovisek typu nocleháren/ubytoven, které již několik let postupně ubytovávají postižené osoby. Existuje plán adaptovat určitá místa na uspokojování potřeb osob s tělesnými potížemi, kteří většinou dovolené v těchto prázdninových střediscích odmítají proto, že jsou tato střediska pro ně buď částečně či zcela/úplně nevhodná. Letoviska v Crikvenici, Punatu na ostrově Krk, Veli Lošinj, Savudrija a další zařízení nabízejí možnost pro pořádání letních dovolených pro postižené ze zemí, s nimiž jsou nastaveny/založeny přátelské vztahy.

Pro Republiku Chorvatsko, a zejména pro Záhřeb jako její hlavní město bude přijetí do Evropské Unie znamenat větší otevřenost a vytvoření možností pro rozvoj turistické nabídky pro osoby s postižením.

Umožnění podnikání mezi lidmi se zvláštními potřebami v turistickém prostředí

Cristina Ferrer Ferrer, městský poradce pro ekonomickou oblast – Rada města Eivissa, **Antonio Roldán Tenllado**, městský poradce pro lidské zdroje a veřejné komunikace – Rada města Eivissa, Španělsko

1. EIVISSA CREA

Projekt Iniciativy komunity EQUAL, provozovaný v Evropské strategii zaměstnanosti 2: Podnikání a financovaný Evropským sociálním fondem, vládou Baleárských ostrovů a městskou Radou Eivissa.

a. Profil projektu Eivissa Crea

Projekt Eivissa Crea, založený/spuštěný k řešení ekonomických a sociálních potřeb a problémů, zjištěných v našem teritoriu:

- ekonomika téměř výlučně závislá na službách, poháněná turistickým odvětvím a silně ovlivněná sezonností;
- výjimečný demografický růst s imigrací/přistěhovalectvím třikrát vyšší než je celonárodní míra;
- nízká úroveň studia a vysoká míra propadlostí/odpadlíků.

Podpora tvorby nových obchodních činností/podnikání mezi lidmi se zvláštními potřebami:

- ženy;
- mládež;
- přistěhovalci;
- nezaměstnaní.

Ve světle mainstreamingu/zahrnutí místních rozvojových strategií:

- sociální ekonomika;
- spojení/přiblížení rodinného a profesionálního života;
- kultura a dědictví;
- informační technologie.

S cílem řešit výše uvedené ekonomické a sociální potřeby a problémy, zjištěné v našem teritoriu, městská rada Eivissa pozvala příslušné sociální zástupce našeho teritoria poskytovat své zkušenosti, znalosti/vědomosti pro provádění projektu, který podpoří tvorbu nových obchodních činností a podnikatelské uvědomění a propagaci, založenou na příslušných přístupech vůči každé osobní situaci a na principech efektivnosti, účinnosti, rovných příležitostí, udržitelnosti, sociální odpovědnosti a účasti.

Do rozvojového projektu Eivissa Crea je začleněno celkem 16 národních partnerů, kteří pokrývají celý rozsah příslušných sociálních a ekonomických činitelů, od subjektů sociální ekonomiky po finanční subjekty, od odborů ke sdružením zaměstnavatelů: Plataforma Socio Sanitaria, Unió de Cooperatives de Treball de les Illes Balears, UGT; Fundació Deixalles, CCOO, Universitat de les Illes Balears, PIMEEF, ISBA, CAEB, La Caixa, Associació de Joves Empresarials, Sa Nostra, Ambra de Comerç y Serviconsult. Koordinace a řízení tohoto projektu padá na vládu Baleárských ostrovů (Conselleria de Treball i Formació . Direcció General de Formació) a na Městskou radu Eivissa.

Hlavním cílem projektu Eivissa Crea je zpřístupnění tvorby obchodních činností všem, zejména mezi skupiny se zvláštními potřebami, poskytováním nástrojů, požadovaných pro utváření obchodů a pro identifikaci a využívání nových možností pro tvorbu zaměstnanosti.

b. Městské zřízení Eivissa

- ostrov Ibiza: turistika jako hlavní zdroj příjmu;
- město Eivissa: hlavní město a neuralgické středisko.

Ostrov Ibiza je mezinárodně uznávaný jako turistické místo, okouzující/poutající každého návštěvníka kombinací klidu, přírody a klimatu a různorodou doplňkovou nabídkou, zahrnující odpočinek, obchod a stravování.

Město Eivissa, Dědictví humanity od roku 1999, je hlavním městem tohoto ostrova, přibližně 43.000 lidí z celkového počtu přes 110.000 na celém ostrově, obývají plochu 11 km².

c. Turistika: pozitivní a negativní externí efekty

Turistika přímo i nepřímo představuje hlavní zdroj příjmu pro Eivissu a její občany. Turistika poskytuje na jedné straně pozitivní externí efekty a příležitosti, týkající se trhu práce a doplňkové nabídky různým veřejným a soukromým subjektům, na druhé straně však také přináší negativní externí efekty a výzvy tím, že vytváří ekonomiku téměř výlučně založenou na službách a vysoce ovlivněnou sezonností, nepodporovanou celoživotním učením a nasycenou veřejnými službami, zejména v městském zřízení Eivissa, a to v důsledku jejího charakteru hlavního města.

d. Lidé se zvláštními potřebami

Výše zmíněné negativní externí efekty a výzvy zřejmě nejvíce ovlivňují skupiny lidí se zvláštními potřebami (ženy, nezaměstnaní, přistěhovalci a mládež) a je proto nezbytné povzbudit/podpořit efektivní využívání stávajících mechanismů ke zlepšení informovanosti, jestliže tyto faktory vedou k diskriminaci, nerovnosti a exkluzi ve spojení s trhem práce.

Zpřístupnění tvorby obchodních činností všem zamýšlí být samo o sobě prostředkem finality poskytováním tolik potřebné diverzifikace a ne-sezonnosti, přičemž se propaguje a udržuje podnikání žen, přistěhovalců, mládeže a lidí se zvláštními potřebami jako nástroj integrace do trhu práce, který musí být otevřený všem.

2. MĚSTSKA RADA EIVISSA: Sociálně uvědomělá městská rada.

Od roku 2000 provádějí guvernéri/vládci/správci Městské rady Eivissa silnou místní politiku za účelem podpory/propagace integrace a reintegrace skupin lidí se zvláštními potřebami a lidí, ohrožených sociální a pracovní exkluzí.

Během posledních sedmi let Městská rada Eivissa vysoce navýšila sociální zdroje, služby a příjemce prospěchu (angl.: „beneficiaries“). Její rozpočet v tomto období vzrostl přes 400% (ze 600.000 EURO na více než 3 miliony EURO), což představuje kolem 10% jejího globálního rozpočtu, hodně přes 6%, doporučených národní legislativou.

Městská rada Eivissa nastínila své snahy do velkých iniciativ, vedoucích až k integraci ohrožených lidí:

- přímá pomoc a služby, adresované na jednotlivý sociální blahobyt lidí, ohrožených exkluzí;

- zaměstnanecké/odborné školení, zaměřené na usnadnění přístupu a návratu na trh práce za účelem propagace integrace a podpory lidí se zvláštními potřebami;
- podpora sdružovacího hnutí mezi skupinami lidí se zvláštními potřebami.

V roce 2004 a v důsledku našich předchozích zkušeností s řízením několika Iniciativ komunity EQUAL se Městská rada Eivissa rozhodla, že naše město bylo připraveno pokročit /postoupit v integraci lidí se zvláštními potřebami .

Projekt Eivissa Crea předpokládá velký pokrok v integraci lidí se zvláštními potřebami do trhu práce, neboť se nezaměřuje na zajišťování bytí jednotlivce, ani na poskytování/provádění školení, ale na posilování lidí se zvláštními potřebami podporou vytváření podnikání a obchodů nikoliv jenom jako způsob sebezaměstnávání, ale jako způsob vytváření další zaměstnanosti a přeměny lidí se zvláštními potřebami z příjemců prospěchu (angl.: „beneficiaries“) na sociální a ekonomické činitele/účastníky.

3. VÝSLEDKY PROJEKTU EIVISSA CREA

a. Úvod: Cíl

Projekt EIVISSA CREA má za cíl zahájit proces tvorby podnikání v našem teritoriu propagací, určováním a podporou podnikatelů, zejména těch, kteří patří do skupin se zvláštními potřebami.

b. Podpůrný systém integrované podnikatelské činnosti s individuálním přístupem

Jednou z největších mocí/sil tohoto projektu je aktivní účast všech příslušných sociálních a ekonomických činitelů města Eivissa; mnohorozměrový přístup vytvářený každým a každou konkrétní akcí všech 16ti subjektů, integrovaných/začleněných do tohoto projektu umožňuje sestavit osobní/přizpůsobený itinerář pro každého podnikatele, pokrývající celý rozsah nezbytných potřeb, ať už osobních, sociálních či ekonomických.

c. Nepeněžní pomoc: Financování, poradenství a obchodní inkubátor.

V tomto projektu poskytuje Městská rada Eivissa nepeněžní pomoc velké hodnoty pro podnikatele během všech fází tvorby podnikání (předběžné, ustavené/založené, konsolidované):

- financování: Stanovení získávání financování (malé bankovní půjčky);
- poukázky na poradenství: Bezplatné hodnocení specializovanými profesionály (ekonomové, právníci, architekti, inženýři, atd.);
- obchodní inkubátor: Fyzický prostor k založení podnikatelské činnosti během počáteční fáze.

d. Příjemci

V projektu Eivissa Crea bylo vyhodnoceno přes 63 podnikatelských aktivit, prováděných více než 90ti podnikateli. Většina z těchto iniciativ náleží/patří lidem se zvláštními potřebami: Více než 60% příjemců jsou ženy a přes 66% jsou přistěhovalci, většinou ze zemí nezačleněných do EU a hlavně jihoamerického původu.

V souladu s naší ekonomikou, závislou na službách oslovuje většina podnikatelských iniciativ turistický sektor, nabízející doplňkové služby, 25% z toho jsou komerční aktivity v turistických oblastech. Pouze 10% iniciativ oslovuje průmyslový trh a žádná z nich neoslovuje primární sektor (zemědělství, farmářství a chov dobytka).

Zdravotní turistika – zlepšování a ochrana zdraví

Silva Potrebica M.D., revmatolog, Nemocnice se speciální lékařskou rehabilitací
Varaždinske Toplice, Chorvatsko

Účel projektu:

Varaždinske Toplice, díky své stoleté tradici léčby termální vodou, užívanou pro zachování zdraví osob, které se rozhodnou je použít, se řadí mezi jednu z vedoucích/vůdčích destinací zdravotní turistiky v Chorvatsku.

Varaždinske Toplice jsou v současné době, jako Nemocnice se speciální lékařskou rehabilitací, předním/vůdčím rehabilitačním střediskem pokud jde o chorvatskou fyzickou medicínu a rehabilitaci a nepřetržitě provozují praktické druhy zdravotní turistiky již po dobu téměř 185 let.

Rovněž jsou největšími chorvatskými zdravotními lázněmi – nabízejí více než 100 lůžek v různých kategoriích ubytování a turistických struktur – Dům Constantine, Lázně Lovro, Terme, Minerva.

V roce 1981, kdy byl postaven hotelový komplex MINERVA, bylo rovněž vybudován Středisko aktivního odpočinku a Relaxační středisko, slavící teď 25 let zkušeností v oblasti preventivní diagnostiky a medicíny aktivního odpočinku a relaxace.

Minerva má 269 pokojů s 441 lůžky ve dvou kategoriích pokojů – standard a superior. Pokoje zahrnují KWC, TV/SAT, telefon, balkón (standard), minibar (superior), vysoušeč vlasů a kosmetiku vyšší úrovně (superior) a jejich využívání rovněž znamená volný přístup do speciální restaurace. Minerva má sportovní kurty: na tenis (a tenisovou stěnu), volejbal/odbíjenou, házenou, beach volejbal (odbíjená na písku), basketbal/košíkovou, bowlinkovou linku, galerii na střelbu, vnitřní a venkovní bazény, restaurace, další služby – banku, obchod, atd. Stávající nabídka může být dále vyplněna příjemnými procházkami v našem parku zdraví a po kopcích, obklopujících Toplice.

Komplex má vlastní diagnostické oblasti pro preventivní a fyzikální terapii a vlastní lékařské stanice, s „horkým/žhavým“ spojením – průchodem, spojujícím komplex Terme s Domem Constantine a s diagnostickými kabinety pro EMNG, EKG; UZV, RTG, laboratořemi, oblastmi pracovní terapie, atd.

Naše zdravotní služby vyžadují teamwork/týmovou práci a týmy zahrnují vlastní/místní specialisty, prvotřídní externí specialisty ze Záhřebu a z Varaždinu – spolupracovníky, expertní spolupracovníky – patologa řeči, psychologa, učitele zvláštní výchovy, sociálního pracovníka, psychického terapeuta a lékařský štáb/personál v různých oblastech expertízy, jakož i personál nelékařský/nezdravotnický.

V této organizaci je zaměstnáno celkem 750 členů lékařského a nelékařského personálu. Spolu s preventivní, fyzickou medicínou a rehabilitací pro trvalé a akutní bolesti/neduhy bychom mohli zvýraznit dobré výsledky v léčbě návštěvníků s poraněními páteře a pacientů s mnohonásobnou/rozmanitou sklerózou. To činí z Varaždinských Toplic vysoce kvalitní rehabilitační centrum pro pacienty s poraněními páteře a různými druhy sklerózy a v současné době jsou zapojeny do procesu získání licence jako doporučující/konzultační středisko chorvatského ministerstva zdravotnictví.

Sluší se rovněž zvláště poznamenat/zmínit, že máme dobré a trvalé výsledky v prevenci a stálých hendikepech/postiženích a v rehabilitaci osob s trvalými postiženími a se sníženou pracovní schopností, a s jejich zácvikem/zaučením pro individuální práci a normální procesy života a aktivit v jejich okolí, a to prostřednictvím fyzické lékařské terapie.

Značný počet osob, využívajících naše programy prevence, rekuperace/zotavení a rehabilitace jsou osoby tak zvaného „třetího věku“, jejichž kvalita života se dá zvýšit a zlepšit prostřednictvím neustálého/ustavičného využívání našich programů. Díky zkušenostem našich uživatelů jsme vyvinuli speciální diagnostické programy na osteoporózu, zaměřené na dřívější odhalení uvedené nemoci a její včasnou prevenci.

Vlivem uvedených programů lékařské prevence, fyzické medicíny a rehabilitace uskutečňuje komplex Minerva každoročně 100.000 pobytů přes noc s rok po roce rostoucí křivkou.

Programy lékařsky programovaného aktivního odpočinku a relaxace za účelem prevence neduhů a zlepšení fyzického a mentálního zdraví uživatelů byly, až do roku 1988, financovány zvláštními fondy, vytvářenými tehdy činnými společnostmi. V důsledku změn, které potkaly ekonomickou soustavu – vytváření komerčních společností, změna ze státního na soukromé vlastnictví a proces reorganizace zdravotnického systému (stále v přechodu), systematická péče o prevenci a zhoršování zdraví a zlepšování fyzických a duševních schopností chorvatského lidu toto vše zmizelo, ponechají tento úkol na lékařských programech aktivního odpočinku a relaxace, tj. na střediscích, vybudovaných v Chorvatsku během 80.tých let a na vysoce kvalitních programech, vedených chorvatskými lékařskými experty z Fakulty lékařství a kineziologie.

Nemocnice se zvláštní lékařskou rehabilitací Varaždinske Toplice se pokouší realizovat svou vizi – „Být nejlepším a nejkvalifikovanějším zdravotním centrem ve střední Evropě a centrem s nejvyšší úrovní zdravotní turistiky (wellness), připravujícím své návštěvníky na plný a zdravý život a provádějící svou obchodní činnost tak, aby splňoval potřeby svých klientů, majitelů a zaměstnanců“, a zahajuje svůj nový vývojový cyklus s výhodou zkušeností v prevenci neduhů a v zachování lidského zdraví a konečného cíle transformovat tyto zkušenosti do současných prakticky dosažitelných/dostupných projektů, které mohou vést k pozitivním účinkům v určitém časovém období/úseku.

Cíl, tj. účel celého podniku je silné postavení v segmentu „zdravotní turistiky“ – což zahrnuje preventivní operace, rekuperaci/zotavení, rehabilitaci, odpočinek a relaxaci s vysoce kvalitním dohledem a péčí vysoce zaškoleným a kvalifikovaným personálem, jakož i turistické programy, týkající se komplexních pozemků/areálů a okolních oblastí.

Cíle projektu:

- získání vedoucího/vůdčího postavení na trhu zdravotní turistiky v Chorvatsku a ve střední Evropě vlivem vytváření programů prevence, rekuperace/zotavení
- investování do lepší kvality a standardu zařízení a vybavení;
- investování do personálu a vzdělávání;
- zapojení místních/vlastních osob s pracovním postižením a najímání nového personálu.

Výsledky projektu:

- udržování a zlepšování zdraví uživatelů/klientů prostřednictvím diagnostiky a rehabilitace;
- aktivní přístup se zlepšeným předurčením a fyzickými a duševními schopnostmi;
- zlepšování kvality života uživatelů prostřednictvím fyzické medicíny a rehabilitace.

Uživatelé:

- osoby schopné práce;
- osoby se sníženou pracovní schopností vlivem postižení/hendikepu;
- osoby tak zvaného „třetího věku“.

Oblasti projektu:

- VARAŽDINSKE TOPLICE
Nemocnice se zvláštní lékařskou rehabilitací Varaždinske Toplice.

Odvětví projektu :

- péče o zdraví – fyzická lékařská medicína a rehabilitace.

Současná fáze projektu:

- projekt je ve fázi přípravy;

Odhadované zahájení praktické fáze:

- první polovina roku 2007.

Spolupracující organizace:

- Záhřebské sdružení postižených pracovníků (UIR).

Kontaktní osoby:

Silva Potrebica, MD, speciální fyzická medicína – revmatolog a **Damir Mihalič, B.ekon.**

Nemocnice se speciální lékařskou rehabilitací Varaždinske Toplice

HR-42223 Varaždinske Toplice

Telefon: 042 630 000, FAX: 042 630 857

E-mail: ravnatelj@varazdinsketoplice.com

Výuka jak dělat práci, učení se jak žít

Alberto Ximénez, Pizza dei Mestieri, Turín, Itálie

Evropský kontext

Lisabonský summit z roku 2000 uznal, v oblasti vzdělávání, naléhavost/důležitost podporovat rozvoj základních kvalifikací. Konkrétněji požádal členské státy:

- každoročně podstatným způsobem zvyšovat investice do lidského kapitálu;
- rozvíjet polyvalentní místní centra pro získávání/nabývání kompetencí;
- vytvářet některá vzdělávací partnerství mezi školami, školícími/výcvikovými středisky, podniky, výzkumnými ústavami;
- napomáhat získávání/nabývání ducha iniciativy a sociální schopnosti.

Je proto podstatné vytvářet určité/některé struktury, které umožňují mladým lidem poznávat/zjišťovat obtíže a využívat některé cesty individuálního zaškolení či obnovy uzpůsobených/zaběhnutých školských forem pro reakci na potřeby každého.

Dále je tu sedmá směrnice Lucemburského procesu, která čelí problému sociální exkluze, povzbuzuje členské státy podporovat integraci prostřednictvím rozvoje cestiček, složených

z účinných preventivních opatření, z aktivní politiky pro inkluzi/začlenění znevýhodněných/postižených lidí na trh práce s cílem odstranit marginalizaci/opomíjení a výskyt „chudých/ubohých pracovníků“ a tok směrem k sociální exkluzi.

Těsné spojení s trhem práce se proto stává jedním z výrazných faktorů pro dosažení skutečné integrace: je nutné přiblížit školu podnikům, jak Bílý papír o vzdělání a výcviku, „vyučovat a učit se“ z roku 1995, už zdůraznil.

Piazza

To je soukromá nadace, vytvořená dospělými, kteří se zabývají vzděláváním mladých lidí, a jejíž zúčastnění členové pracují v oblasti vzdělávání mládeže už mnoho let. Účelem je vybudovat fyzická místa v metropolitních městských centrech, která jsou polohována jako shromaždiště a pracoviště podpůrných středisek pro mladé lidi ve věku od 14 do 20 let, současně to funguje jako skutečné společné podniky, které mohou vyrábět zboží a služby pro trh.

Je to místo pro mladé lidi, které je řízeno profesionály ve spojení se samotnými mladými lidmi, kteří jsou hlavními znaky této iniciativy. prvním cílem je podporovat/propagovat růst mladých lidí ve všech aspektech života prostřednictvím myšlenek a činností, jako jsou:

- vzdělávací aktivity, spojené se zaškolovacími/zácvikovými kurzy, které navracejí tradiční řemesla do regionu (zmrzlina, pivo a čokoláda, stravování, grafický design a tisk, elektropráce, design v Turínu);
- kKulturní akce, jako např. sbírky a výstavy mladých místních umělců a také divadelní/činoherní představení;
- sportovní aktivity k vytvoření vyváženého růstu mladých lidí a povzbuzení socializace;
- rekreační aktivity, které zahrnují vedení hostince/hospůdky a rekreačního střediska;
- podpora vzdělávacích kurzů ke snížení míry školního propadávání;
- podpora na pracovišti;
- výroba zboží a služeb v předem určených odvětvích.

Při zakládání pilotního střediska v Turínu byla vypracována expertíza o řídicích vztazích zahrnutím soukromých subjektů a veřejných institucí a vybudováním stálých vztahů s hráči v regionu, jako je voličstvo, mládežnická sdružení a farnosti. Za zvláštní poznámku stojí přímé zapojení jednotlivých podniků a jejich sdružení do zaškolovacích a vzdělávacích aktivit podniku Piazza (od korporací jako L'Oréal k místnímu SME's). Tyto podniky slouží jako kontakty pro vstup žáků na trh práce s pohledem na podnik Piazza jako na místo, které vytváří nepřetržité zaškolování mladých lidí. V neposlední řadě jsou tyto institucionální vztahy, pravděpodobně s ministerstvem školství pro dokonalou informaci jak zavádět tento model v rámci učebních cestiček, vytvářených italskou reformou školství/vzdělávání, jakož i s ministerstvem práce napojit tento model z roku 2003 na rozvoj politiky sociální inkluze, plus ministerstvem vnitřních věcí (vnitřní), týkající se prevence méně závažných trestných činů. Jelikož je pilotní středisko v Turínu zřízeno a běží/funguje (2005), zaměstnává stálý personál 65 lidí, kteří řídí různé aktivity tohoto střediska, spolu se stovkou mladých lidí a několika profesionály za účelem poskytovat specifické dovednosti, záležející na rostoucích potřebách. Více než 300 mladých uživatelů navštěvuje pravidelně toto středisko a odhadujeme, že přes 2.000 se jich každoročně zúčastňuje různých konkrétních aktivit.

Osoby s postižením a turistika

Josip Petrač, Chorvatský Svaz Sdružení postižených pracovníků, Záhřeb, Chorvatsko

Jelikož je turistika relativně nedávným oborem ekonomiky Chorvatska, je pochopitelné, že zatím není příliš mnoho osob s postiženími uživateli či poskytovateli služeb.

Avšak bereme-li v úvahu, že až do doby před zhruba 20ti lety byly osoby s postižením „neviditelnými lidmi“, pak je tato situace pochopitelná.

Co znamená být „neviditelnou osobou“?

Asi to bylo podobné po celém světě, že osoba, narozená s postižením byla skoro hned předána do nějaké instituce s posláním „péče“ o své uživatele takovým způsobem, který byl v té době považován za nejlepší, a tak se vlastně stali „neviditelnými“. Rovněž tak osobám s postižením, které se staly postiženými později během svého života (postižení pracovníci) se dostalo materiální péče (tj. dostaly příslušnou penzi) proto, aby se staly „neviditelnými“. Avšak v Chorvatsku a všude na světě jsou činěny kroky utvrdit/ujistit osoby s postižením a brát v úvahu jejich zbývající kapacitu, nikoliv jejich neschopnost/nezpůsobilost. Takový obrat nastal počátkem 80.tých let minulého století. Organizace Spojených Národů měla v této změně závažnou/převážnou roli. Generální Shromáždění Spojených Národů vyhlásilo rok 1981 „Mezinárodním rokem postižených osob“ a období od roku 1983 do roku 1992 bylo prohlášeno „DEKÁDOU SN POSTIŽENÝCH OSOB“. V roce 1993 Generální Shromáždění přijalo Standardní pravidla k vyrovnávání příležitostí pro osoby s postižením, která stanovila, co by měly státý dělat/činít pro osoby s postižením. Tato Standardní pravidla, vyrovnávající příležitosti pro osoby s postižením nejsou povinná pro každého, jsou však souborem doporučení. Nicméně mají důležitou úlohu pro všechny, kteří chtějí rozumět enormitě/obrovitosti problémů, s nimiž se střetávají/potkávají osoby s postižením a podnikat kampaně a akce.

Dle mého názoru je nejdůležitějším Standardním pravidlem Pravidlo č. 1 ROSTOUCÍ/ZVYŠUJÍCÍ SE UVĚDOMĚNÍ/INFORMOVANOST, ačkoliv všechna ostatní pravidla jsou také velmi důležitá, avšak Pravidlo č. 1 udělalo nejvíce uvědomováním jiných lidí o problémech osob s postižením. V důsledku těchto akcí došlo k prvním velkým průlomům v turistických službách v Chorvatsku i mimo.

Avšak všechno, co se dělá ke zlepšení podmínek využívání turistických zařízení pro osoby s postižením se dělá na bázi „tu a tam“/chvílemi a záleží na dobré vůli majitelů či koncesionářů.

Krátce poté jsme mohli ovlivnit obsah dvou, pro turistiku velmi důležitých dokumentů: STAVEBNÍ ZÁKON a KNIHA PRAVIDEL O PŘÍSTUPNOSTI BUDOV OSOBÁM S POSTIŽENÍM A S OMEZENOU POHYBLIVOSTÍ.

Jejich ustanovení stanovila, že žádné veřejné zařízení nemá být postaveno bez možnosti využití, alespoň části kapacit, osobami s postižením a stejně se vztahuje na rekonstrukci veřejných zařízení, povinnost odstraňovat „překážky“ pro osoby s postižením.

Byl přijat ZÁKON O ZAMĚSTNANOSTI A REHABILITACI OSOB S POSTIŽENÍM. Ten umožňuje snazší zaměstnanost osob s postižením a předpokládá pracovního asistenta. Tento Zákon je spíše neúplný/nedostatečný, avšak pořád je lepší mít zákon neúplný než vůbec žádný.

Následující krok by měl být analýza všech turistických zařízení v Chorvatsku, týkající se jejich přístupnosti pro osoby s postižením. Pokud vím, taková analýza nebyla dosud vypracována. Osobně vím, že bylo uděláno velmi málo pro to, aby byl umožněn úplný přístup, počínaje hotely a stejně se vztahuje na ostatní/další zařízení jakož i na veřejnou

dopravu. A znovu musím upozornit/zdůraznit, že neexistovaly nepřetržité/souvislé akce, ale jak jsem řekl, byly prováděny na bázi „tu a tam“/chvílemi. Je ale pozoruhodné, že existuje více možností/příležitostí pro osoby s postižením jak využívat turistické kapacity.

Pokud jde o zaměstnanost osob s postižením v turistice, platí stejné výše uvedené prohlášení/sdělení, znamenající, že osoby s postižením jsou „neviditelnými lidmi“. A kdo může zaměstnat osoby, které jsou neviditelné ?

Dovolte mi dát jeden příklad:

V roce 1984 se jeden mladý muž chtěl dát zapsat ke studiu na tehdejší Fakultě tělesné výchovy. Na Fakultě se smáli s tímto vysvětlením: „Kdo kdy viděl invalidu studovat na Fakultě tělesné výchovy“? Dnes stejná Fakulta (pod jiným jménem/názvem) má mezi svým personálem osobu s doktorským titulem PHD pro volejbal/odbíjenou sedících invalidů. Tato fakulta byla první, která upravila své prostory pro osoby s postižením a několik osob s postižením zde dokonce i studuje.

Značná vylepšení jsou vidět rovněž v oblasti veřejné dopravy. Tři železniční vagóny byly upraveny tak, aby sloužily lidem s postižením. Ve Městě Záhřebu bylo do městské a příměstské dopravy uvedeno přes 200 nízkopodlažních autobusů, a cca 40 nízkopodlažních tramvají jakož i další vymoženosti/zařízení.

A teď bych rád něco řekl o „zdravotní turistice“.

Chorvatsko je dosti bohaté na lázně. Stávající kapacity nejsou však přizpůsobeny moderním požadavkům, a nejsou investice na jejich kvalitu. Takže se zde ještě musí hodně udělat. Doufám, že v budoucnu bude jednodušší/snazší investovat do zdravotní turistiky. Po takových investicích bychom mohli očekávat větší zaměstnanost osob s postižením. V tomto druhu turistiky jsou některé budovy upraveny, ale mnohé ještě musí být upraveny tak, aby mohly ubytovat osoby s postižením a nabídnout jim zaměstnání. Kdo by mohl lépe rozumět osobám s postižením než osoba s postižením ? Nevadí, zda jsou poskytovateli služeb či uživateli zdravotní turistiky. Ovšem, že by se – počínaje od teď – majitelé zařízení a Stát měli angažovat v diskusi, na jakých pracovištích ve zdravotní turistice a v jiných turistických programech a s jakými vzdělávacími profily, by bylo možné zaměstnávat osoby s postižením. Pevně věřím, že dobrou vůlí zaměstnavatelů a příslušným vzděláváním nastávajících zaměstnanců bychom brzo mohli mít vynikající zaměstnance na pracovištích, určených pro zaměstnání osob s postižením, a určit druhy postižení, vhodné pro zaměstnání na těchto pracovištích. Dalším důležitým faktem v případě zdravotní turistiky je skutečnost, že v tomto oboru neexistuje „mimosezonnost“, ale pracují celý rok se stejnou intenzitou.